

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Renatou Urbánkovou ve věci

manžela: [redacted] narozený 6. 5. 1981
bytem Schwarzova 262, 463 03 Stráž nad Nisou

a

manželky: [redacted] narozená 10. 11. 1986
t.č. neznámého pobytu
zastoupená opatrovnící JUDr. Michaelou Hořejší Hanušovou, advokátkou
sídlem U Soudu 363/10, 460 01 Liberec II

o určení, zda tu manželství je či není

takto:

- I.** Určuje se, že manželství [redacted] narozené 10. 11. 1986 a [redacted] narozeného 6. 5. 1981, uzavřené dne 22. 5. 2015 v Skënderaj v Kosovu, zapsané v knize manželství matričního úřadu Úřadu městské části města Brna, Brno – střed, okres Brno – město, ve svazku ZM/III/33, ročník 2018, strana 144, poř. č. 503, **tu není.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** ČR – Okresní soud v Liberci **je povinna** zaplatit opatrovníkovi odměnu a náhradu hotových výdajů v celkové výši **1 694 Kč** a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Dne 21. 11. 2018 podal soudu Magistrát města Liberce podnět k zahájení řízení u určení, zda tu manželství je či není odvodněný tím, že k uzavření manželství shora uvedených účastníků

došlo v cizině a manželství bylo následně zapsáno v knize manželství matričního úřadu – Úřadu městské části Brna ve svazku ZM/III/33, roč. 2018, na straně 144 pod poř. č. 503. Manžel však byl následně uznán vinným pokusem přečinu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky, přičemž manželství podle trestního příkazu Okresního soudu v Liberci ze dne 2. 8. 2018, č.j. 2 T 108/2018-239 nikdy s manželkou neuzavřel, manželku vůbec neznal a v Kosovu, kde mělo k uzavření manželství dojít, nikdy nebyl. Usnesením Okresního soudu v Liberci ze dne 11. 12. 2018, č.j. 12 C 336/2018-12 proto soud zahájil řízení o určení, zda tu manželství je či není.

2. Protože se pobyt manželky nepodařilo soudu žádnými dostupnými prostředky zjistit, soud jí usnesením ze dne 25. 1. 2019, č.j. 12 C 336/2018-25 ustanovil opatrovníkem v tomto řízení JUDr. Michaelu Hořejší Hanušovou, advokátku.
3. Z provedených důkazů má soud za prokázané následující skutečnosti; Úřad městské části města Brna, Brno – střed jako matriční úřad zapsal do knihy manželství ve svazku ZM/III/33, ročník 2018, strana 144, poř. č. 503 manželství [redacted], narozené 10. 11. 1986 a [redacted], narozeného 6. 5. 1981, které mělo být uzavřeno dne 22. 5. 2015 v Skenderaj v Kosovu (prokázáno oddacím listem ze dne 1. 11. 2018). [redacted] byl přitom trestním příkazem Okresního soudu v Liberci ze dne 2. 8. 2018, č.j. 2 T 108/2018-239, s právní mocí ke dni 21. 10. 2018, uznán vinným mimo jiné z pokusu přečinu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky, kterého se měl dopustit tím, že dne 6. 6. 2018 v Liberci na Oddělení matrik Odboru správního a živnostenského Magistrátu města Liberec předložil jednak žádost o uzavření manželství, které měl dne 22. 5. 2015 ve Skenderaji v Kosovu uzavřít s [redacted], nar. 10. 11. 1986, občankou Republiky Kosovo, jednak žádost o zápis narození dítěte [redacted], nar. 23. 12. 2017 ve Frankfurtu nad Mohanem ve Spolkové republice Německo, za jehož otce se prohlašoval, přestože věděl, že otcem dítěte není a manželství s matkou dítěte [redacted] ve skutečnosti neuzavřel, neboť nevěstu vůbec neznal, v Kosovu nebyl a za odměnu 10 000 Kč, aby [redacted] umožnil pobyt v České republice, poskytl pouze své osobní doklady (pas a vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření sňatku) [redacted], který je vazebně stíhán ve Spolkové republice Německo a který prostřednictvím dalších osob opatřil ve Skenderaji v Kosovu oddací list jednacím číslem 21/2015RM/21001 (prokázáno trestním příkazem ze dne 2. 8. 2018, č.j. 2 T 108/2018-239). Z výpovědi [redacted], učiněné dne 14. 6. 2018 v rámci trestního stíhání bylo zjištěno, že před třemi roky jej oslovil [redacted] a nabídl mu sňatek s členkou jeho rodiny, aby získala v Německu občanství, za který dostal fakticky 10 000 Kč. [redacted] mu dal originál pasu a vysvědčení. [redacted] přitom nikdy neviděl, datum jejího narození nezná, nikdy si nevolali ani nepsali, v kontaktu nebyli. Oddací list nikdy neviděl, v Kosovu nikdy nebyl. V Německu nikdy nebydlel ani se zde nezdržoval (prokázáno protokolem o výpovědi [redacted] ze dne 14. 6. 2018).
4. Na základě provedeného dokazování, kdy soud hodnotil každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti, a po přihlédnutí ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci, dospěl soud k následujícímu závěru o skutkovém stavu: [redacted] poskytl své osobní doklady [redacted], který jej oslovil a nabídl mu uzavření fiktivního sňatku se [redacted], narozenou 10. 11. 1986, občankou republiky Kosovo za úplatu. [redacted] přitom nikdy neviděl, datum jejího narození nezná, nikdy si nevolali ani nepsali, v kontaktu nebyli. Ačkoliv manželství mělo být uzavřeno dne 22. 5. 2015 v Skenderaj v Kosovu, [redacted] zde nikdy nebyl, neboť toliko poskytl své osobní doklady [redacted], který prostřednictvím dalších osob opatřil ve Skenderaji v Kosovu oddací list jednacím číslem 21/2015RM/21001, aby [redacted] umožnil pobyt v České republice, resp. v Německu. Následně došlo k zápisu manželství do knihy manželství

u matričního úřadu - Úřadu městské části města Brna, Brno – střed ve svazku ZM/III/33, ročník 2018, strana 144, poř. č. 503.

5. V tomto směru soud uvádí, že veškeré výše provedené důkazy v podstatných okolnostech vzájemně korespondují, na sebe ve vzájemné souvislosti navazují a souhrnně vedou k závěru o skutkovém stavu výše uvedenému. Provedené důkazy soud považuje za věrohodné, žádný z provedených důkazů není v rozporu s ostatními.
6. Na základě shora uvedeného závěru o skutkovém stavu posoudil soud věc po právní stránce takto: Podle čl. 23 odst. 1 smlouvy mezi Československou socialistickou republikou a Socialistickou federativní republikou Jugoslávií o úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných a trestních ze dne 20. 1. 1964, na území České republiky ve znění vyhlášky ministra zahraničních věcí ze dne 19. 11. 1964, č. 207/1964 Sb., podmínky pro uzavření manželství se řídí pro každého právním řádem smluvní strany, jejímž je občanem. Podle sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 2/2011 Sb.m.s. je tato smlouva od 30. listopadu 2010 považována za platnou ve vztazích mezi Českou republikou a Republikou Kosovo.
7. Jelikož je [REDAKCE] státním občanem České republiky, posuzují se ve vztahu k němu podmínky pro uzavření manželství podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.z.“).
8. Podle § 655 věty první o.z., manželství je trvalý svazek muže a ženy vzniklý způsobem, který stanoví tento zákon. Podle § 656 odst. 1 o.z. manželství vzniká svobodným a úplným souhlasným projevem vůle muže a ženy, kteří hodlají vstoupit do manželství (dále jen "snoubenci"), že spolu vstupují do manželství. Podle § 659 o.z. manželství se uzavírá tak, že osoba jednající za orgán veřejné moci, anebo osoba, která jedná za orgán oprávněné církve, položí snoubencům jako oddávající otázku, zda spolu chtějí vstoupit do manželství; kladnou odpověď obou snoubenců vznikne manželství. Manželství vznikne i jinak, je-li zřejmé, že snoubenci prohlašují svou sňatečnou vůli. Podle § 677 o.z. manželství nevznikne, pokud alespoň u jedné z osob, které hodlaly uzavřít manželství, nebyly v projevu vůle o vstupu do manželství nebo ve sňatečném obřadu nebo v souvislosti s ním splněny takové náležitosti, na jejichž splnění je k tomu, aby manželství vzniklo, nutno bezvýhradně trvat.
9. Pojmovým znakem zdánlivého manželství je fakt, že manželství nevznikne. Tento stav je třeba odlišit od manželství neplatného, kdy manželství vznikne a považuje se za platné, dokud není soudem prohlášeno za neplatné. Pokud jde o náležitosti, na jejichž splnění je k tomu, aby manželství vzniklo, nutno bezvýhradně trvat, jedná se o takové esenciální náležitosti, které zákon spojuje s autonomií vůle člověka, svobodou sňatečné vůle muže a ženy, manželským statutem, účelem manželství a jeho pojmovými znaky. Manželství přitom nevznikne v případě, kdy zde chybí souhlasné prohlášení alespoň u jednoho ze snoubenců o vstupu do manželství, resp. souhlasný projev vůle snoubenců o tom, zda spolu chtějí vstoupit do manželství. Jejich souhlas je klíčovým předpokladem pro vznik manželství a na tomto předpokladu ne nutno bezvýhradně trvat. Tento předpoklad plyne i z čl. 1 Úmluvy o souhlasu k manželství, nejnižším věku pro uzavření manželství a registraci manželství ze dne 10. 12. 1962, podle něhož nebude právně uzavřen žádný sňatek bez úplného a svobodného souhlasu obou stran, vyjádřeného osobně po patřičném zveřejnění, v přítomnosti orgánu, příslušného k provedení svatebního obřadu a svědků, předepsaných zákonem.
10. V daném případě bylo prokázáno, že [REDAKCE] nebyl přítomen před orgánem veřejné moci a neučinil nikdy ani prohlášení o vstupu do manželství, chybí zde tedy přinejmenším jeho souhlasné prohlášení o tom, že chce vstoupit do manželství, přitom však takový souhlas je klíčovým předpokladem pro vznik manželství, na jehož splnění je nutno bezvýhradně trvat. S ohledem na tuto skutečnost nemohlo dojít k uzavření manželství mezi účastníky. V řízení

totiž bylo prokázáno, že ačkoliv manželství mělo být uzavřeno dne 22. 5. 2015 v Skënderaj v Kosovu, [REDAKCE] zde nikdy nebyl, neboť toliko poskytl své osobní doklady [REDAKCE] [REDAKCE], který prostřednictvím dalších osob opatřil ve Skënderaji v Kosovu oddací list jednacím číslem 21/2015RM/21001, aby [REDAKCE] umožnil pobyt v České republice, resp. v Německu. Účastníci se nikdy neviděli, osobně se neznají a k tomuto zdánlivému manželství mezi nimi došlo z důvodu.

11. S ohledem na shora uvedené skutečnosti rozhodl soud rozsudkem (§ 372 zákona č. 292/2013, o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů [dále jen z.ř.s.]), kterým určil, že manželství [REDAKCE], rozené [REDAKCE], narozené 10. 11. 1986 a [REDAKCE], narozeného 6. 5. 1981, uzavřené dne 22. 5. 2015 v Skënderaj v Kosovu, zapsané v knize manželství matričního úřadu Úřadu městské části města Brna, Brno – střed, okres Brno – město, ve svazku ZM/III/33, ročník 2018, strana 144, poř. č. 503, tu není.
12. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 23 z.ř.s., podle kterého v řízení ve statusových věcech manželských a partnerských, nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení podle výsledku řízení. Náhradu nákladů řízení lze přiznat, odůvodňují-li to okolnosti případu. V daném případě nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů vynaložených v tomto řízení, neboť okolnosti případu nijak neodůvodňují odklon od zákonem předpokládaného postupu.
13. V tomto řízení soud manželce z důvodu jejího neznámého pobytu ustanovil opatrovníkem z řad advokátů JUDr. Michaelu Hořejší Hanušovou, advokátku. Opatrovnice manželku v daném řízení zastupovala, vznikl jí proto nárok na odměnu vůči státu, a to v částce 1 694 Kč za dva úkony právní služby včetně 21% DPH (§ 7, § 9 odst. 5, § 12a odst. 1, § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.), a to za převzetí a přípravu zastoupení a za účast u jednání před soudem prvního stupně. Opatrovník byl pro dané řízení jmenován manželce, jejíž pobyt není znám. V daném případě je tedy na místě vycházet při vyčíslení odměny opatrovníka z § 9 odst. 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., podle kterého při výkonu funkce opatrovníka účastníku řízení, jehož pobyt není znám, se považuje za tarifní hodnotu částka 1 000 Kč. Podle § 7 uvedené vyhlášky pak sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby z tarifní hodnoty 1 000 Kč činí 500 Kč. Tato odměna se v souladu s § 12a odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb. snižuje o 20 %. Odměna ustanovené opatrovnice tak za aplikace § 7, § 9 odst. 5 a § 12a odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb. za jeden úkon právní služby činí 400 Kč. Po započtení částky 300 Kč představující paušální náhradu výdajů ve smyslu § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. činí výše odměny za jeden úkon právní služby a režijní paušál celkem 700 Kč bez DPH (tj. 847 Kč vč. DPH).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, prostřednictvím Okresního soudu v Liberci. Odvolání je třeba podat ve dvojím vyhotovení.

Liberec 11. dubna 2019

Mgr. Renata Urbánková v. r.
samosoudkyně